

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.D. Iacobi Marchantii, Pastoris Et Decani Covviniensis
SS. Theolog. Professoris, Rationale Evangelizantivm**

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

Lectio 16 Explicatio horum verborum: Educ vinctum de domo carceris
sedentem in tenebris, &c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56372)

fore illius resurrectionis. Quia virtute sceptri eius, hoc est crucis, in limbo educi debet, & corpus resurum cum alijs Prophetis & Patriarchis, qui in die resurrectionis cum Christo resurrexerunt, de quibus dicitur: *Mati. 27. Multi corpora sanctorum surrexerunt. Et apparuerunt multi.* Inter hos enim Jacob fuisse vix potest dubium esse.

Tu ergo, o Christe, qui tenes sceptrum Israel, agnitionem à Patriarchis, predictum à Prophetis, à Jacob in Virga Joseph adoratum, ab omnibus veris Israelitis cunctis sæculis agnosendum, & adorandum. Veni, & illius virtutem in nobis ostende, ut illud veneremur, & illi nos subiciamus toto corde, illius fastidium exosculemur in vita, exosculemur in morte. Illius virtutem in medio cordium nostrorum dominare, ut possit de nobis dici: *Regnum Dei intra vobis est.* Illius virtutem hostes nostros nobis subijce, ut illis subactis, perfectius dominemur in nobis, ad eptam plenam pace. Quod fiet quando tandem ex domo Jacob sternus domus Israel, ex domo lucante, domus videns Deum, dum lucta contra adversarias potestates finita, perfectè sceptrum tuum agnoscerit in electis.

Luce. 17.

Sceptri huius magnificientia.

Esai. 5.

Tertio si intelligere vis magnificientiam huius sceptri, memineris sceptri auri Regis Assueri, quod protendere solebat Rex in signum clementiæ accedentibus ad se. Quod si accederet quispiam non vocatus, & Rex virgam auream non extenderet, morti sine ulla cunctatione erat obnoxius. Unde & Esther Regina non est ausa ad Regem accedere nisi hoc scepro & signo vocata, licet pro vita sua & salute populi sui deprecatura veniret. Stabat ergo in atrio domus Regiæ, & sedebat Rex super solum suum in consistorio palatii. Quam ubi vidit Rex, placuit oculis eius, & extendit contra eam virgam auream, quam tenebat manu. Quæ accedens osculata est summitatem virgæ eius. Certe Filius æternus Dei sicut dicitur Brachium & sceptrum potentie Patris, sic & sceptrum clementiæ eius esse, haud obcurum est. Illud autem clementiæ sceptrum nobis ostendit, & omnibus extendit per mysterium Incarnationis, ut jam nemo vereatur ad ejus Regium solum accedere quilibet petiturus, hoc signo clementiæ invitatus. Christus ergo Brachium est in Divinitate, à Patre procedens ut brachium à corpore, illi consubstantiale. Sceptrum ejus humanitas, & quidem aurum, aureis gratiæ donis adornatum, & pretiosis meritis, quæ nobis communicat, ut veniamus ad Patrem. Sicut nemo habebat accessum ad Regem Assuerum nisi per Virgam auream: sic nemo ad Regem æternum, aut ad ejus Regium, nisi per Christi humanitatem. Hanc oportet primum exosculari & adorare, si Deo volumus appropinquare, si eum alloqui, si aliquid impetrare. Qui fidem seipso aut meritis suis, sicque audeat & præsumit addivinum Thronum accedere, repulsam patitur, immo morti se obnoxius reddit. Quæ hæc est voluntas supermi Regis, ut nemo per se & per merita sua præsumat accedere, sed per inera Jesu Christi. Per illa tanquam per signum clementiæ: omnes electi præ-

destinantur, vocantur, justificantur, glorificantur. Unde Apost. *Per quem habemus accessum per fidem in gratiam istam, in qua stamus, & gloriamur in spe gloria filiorum Dei, sicut erimus ab ira, per ipsum, per quæ reconciliationem accepimus.* Per ipsum habemus accessum in uno spiritu ad Patrem, itaq; hoc signo clementiæ regiæ nobis exhibitio invitati ad Regem: *Advenimus cum fiducia ad Thronum gratiæ ejus, ut misericordiam consequamur, & in veniamus gratiam in auxilio oportuno.*

Rom. 1.

Eph. 2.

Heb. 4.

LECTIO XVI.

De vinculis in domo carceris educendis.

Merito antiqui Patres non habentes accessum ad Regis huius thronum tum quia clausa erat Regia ejus aula, Justitiæ decreto ob peccatum emanato obfirmata; tum quia in loco exilij adhuc carcere erant detenti, & ne appropinquarent vinculis colligati, in clamant ut clavis illa mystica veniat, qua aperiente nemo clauditi, & sceptrum illud, divini clementiæ signum appareat, quo exhibitio ipsi de tenebris & umbra mortis egredientes, coram Rege compeant plenè reconciliati, & ejus præsentia æternum fructuri. Et hoc igitur est, quod coru in unusquisq; ingemiscens in clamant: O Clavis David! O sceptrum Domus Israel! veni & educ vinculum de domo carceris, sedentem in tenebris & umbra mortis. Nempè oraculis Prophetiæ promissus erat Christus, tamquam aperturus tenebrosos carceres, & educurus carceratos & cõpeditos. Sic apud Isai. ei dicitur: *Dedit te in manus populi, ut susciperetur: & possideres hereditates dissipatas, ut diceretis: hic qui vinculis sunt, Exite, & hic qui in tenebris, & umbra mortis sunt, Exite.* Quæ verba S. Anselm. in Elucid. refert ad animas justorum, oim in limbo & purgatorio existentes, quas omnes putat Christum liberasse. Et ita tenus est. Misi te, ut his qui in vinculis sunt & potestate Dæmonis, diceret: Exite, ego vos in libertatem affero. Atque ut etiam his qui in tenebris jacent, diceret: *Revolamini, sive velum caliginosum discindite, & ad lucem quam vobis affero, respicite.* Et id quidem generaliter non solum ad justos in limbo, sed & ad omnes peccatoru tenebris & vinculis detentus rectè dirigitur, ad quos omnes Christus mittendus erat à Patre, juxta apromissum ut è tenebris & compediibus eos erueret. Clamabant ergo ad eum qui in limbo erant in domo carceris, ut educerentur. Clamabat & tota humana natura jam quatuor millibus annorum velut ærumnis carceris pressa, in ergastulo serva, in compediibus peccati detenta. Clamabat ad hunc liberatorem, qui vinculos & in umbra mortis lugentes poterat eripere: & renovabat Patris ea de re promissionem in sacris ejus litteris signatam.

Unde iterum eadem promissio, imò missio Filij, repetitur apud eundem Isaiam, *Dedit te in manus populi, in lucem gentium. Ut aperires oculos caecorum, & educeres de conclusione vinculorum, de domo carceris, sedentes in tenebris.* Ex quibus verbis hæc Ecclesiæ vox desumitur, quæ renovat & repræsentat in ista generum Turturis antiquos justorum gemitus, ad

ad illam liberationem suspirantium. Immo & illos quibus tota adhuc natura ad ultimum adventum Redemptoris ingemisit; & clamores quibus ad consummatam redemptionem in exilio posita respirat, quae tandem per Christum est perficienda. Nam ha-

Rom. 7. *Et enus iusti clamant: Infelix ego homo, quis me liberabit de corpore mortis huius? Et iterum: Educ de custodia animam meam, ad confitendum nominis tui.* Quid est enim corpus hoc corruptibile, quo animus compe-

Phil. 41. *Vita hominis carcer, et umbra mortis.* vita nostra nisi mortis umbra? O vita haec mortalis, vita misera, vita caduca, vita incerta, vita laboriosa, vita immunda, plena miseriis & erroribus! O vita quae non est vita dicenda, sed mors, in qua momentis singulis morimur per varios mutabilitatis defectus diversis generibus mortium; cui tandem mors extrema ita finem imponit, ut cum esse desierit, non fuisse poterit. Sed cheu! mors ista vitalis, aut vita mortalis, umbra mortis, tot licet res per se amaritudinibus, à multis diligitur, multos suis dolorosis capit illecebris, multos fallit deceptis promissionibus. At iusti perspicacius ejus omnia mala, laqueos subdolos, falsa promissa contuentes, tedium & odium illius concipiunt: petunt enim à Domino cum suspiris & lachrymis cupi ex hoc obscuro carcere, & umbra mortis. Et de luce ista a fuliginosa domo genitus praemittunt ad Domum Dei luminosam & speciosam, & ad veram qua ibi vivitur vitam, in clamantes, cum S.

Aug. O tu vita, quam preparavit Deus his qui diligunt eum, vita vitalis, vita beata, vita secura, vita tranquilla, vita pulchra, vita munda, vita casta, vita sancta, vita ignara mortis, tristitiae nescia, vita sine labe, sine dolore, sine anxietate, sine corruptione, sine perturbatione, sine varietate & mutatione. Ubi non est adversarius impugnans, ubi nulla peccati illecebra, ubi est amor perfectus, & timor nullus, ubi dies aeternus, & unus omnium spiritus, ubi Deus facie ad faciem certitur, & hoc vite cibo mens sine defectu satiatur. Illic ergo merito suspirant, quicumque hic agnoscunt domum carceris, & umbrae mortis. Illic gemitus suos Turur nostra dirigit pro suis membris; hoc est, Ecclesia pro suis Fidelibus.

Exempla Illuc pulli ejus electi toro volitant conatu & desiderio mentis, quamdiu nequeunt perungere mole praepediti corporis. Interim sub illa mole ingemisunt, donec dissolutionem imminere cernant; ad solvi eum quam suspirant, ut jam non victi, sed libertati Deum pergant.

Phil. 1. *Sic Apost. Paulus aeterna desiderans, sed adhuc corruptionis suae sarcinam portans, victus clamat: Cupio dissolvi, et esse cum Christo.* Dissolvi non quareret, nisi se procul dubio victum videret. Idem ergo est ac si diceret; Educ me victum de domo carceris & umbrae mortis.

4. Mor. *Audi S. Greg.* Quia corruptibilis carne eximus quasi ab his quibus nunc adstringimur, molestiae v-

culis relaxamur. Praesentari namque jam Deo cupimus, sed adhuc mortalis corporis obligatione praepeditur. Jure ergo victi dicimur, quia adhuc incelsum nostri desiderii ad Deum liberum non habemus. Haec S. Greg.

Sic & S. Petrus gaudens monebat Fideles renovato zelo; cum jam sui corporis dissolutionem, & de domo carceris illius liberationem imminere certior à Deo factus fuisset: *Frateres fratrite, ut per bona opera 2. Pet. 1. certam vestram vacationem et liberationem faciatu. Sic enim abundanter ministrabit vobis introitus in aeternum regnum Domini nostri Jesu Christi. Iustum autem arbitror suscitare vobis committione. certus quod velox est depositio tabernaculi mei, secundum quod Dominus noster Iesus Christus significavit mihi.*

Sic & S. Martinus, cum ad Candacensem vicum suae Dioecesis in febrim incidisset, assidua Deum oratione precabatur, ut se ex illo mortali carcere liberaret. Testatur Breviar Rom. 11. Novemb.

Sic, Nicolaus Tolentinus, sex ante obitum mensibus cum singulis noctibus concenctum Angelicum audiret, & jam Paradisi gaudia praegustaret, crebro illud Apostolt repercebat: *Cupio dissolvi et esse cum Philipp. 1. Christo.* Nec cessavit, donec Christus, comitante Virgine Matre à dextris, & S. August. à sinistris, ei apparuit, dixit: *Euge, servus bonae fidei, mira in gaudium Domini tui: si que & corpore molis carcere est eductus, aeternum Deum laudaturus.*

Sic denique S. Franciscus ager in Ecclesiam Beatae Matris Angelorum deferri securavit, & ibi Psalmum 141. *Vox mea ad Dominum clamavi* in spiritu extremo pronuncians, cum ultimam illum versum dixisset; *Educ de custodia animam meam ad confitendum nominis tui; ne expectant iusti, donec retribuas mihi.* His verbis animam ab omni vinculo carceris huius exuram, Redemptori & Liberatori reddidit.